

Kadına Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlama Çalışması

The Adaptation Study of the Severity of Violence Against Women Scale to Turkish

Münevver Eryalçın¹ *, Sibel Demirel², Veli Duyan³

ABSTRACT

Aim/background: In this study, the validity and reliability studies of the Scale of Severity of Violence Against Women (SVAWS) were conducted in order to gain the tools for better understanding of the oppressive context of violence. **Method:** First of all, the SVAWS was translated from English to Turkish by the researchers and 4 items related to sexual violence were excluded from the scale. The study included 520 men in the probation system with a mean age of 30.81 (ss = 8.90). **Results:** The SVAWS's Cronbach Alpha internal consistency coefficient was found to be 0.969. The SVAWS's item-total score correlations ranged from 0.310 to 0.772. **Conclusion:** The items that constitute the Scale of Violence Against Women have the desired characteristics, the high reliability and validity of the scale, shows that the scale can be used in defining the level of violence of partner, spouse and men against women in individuals living in Turkey.

Key words: Violence against women, spouse abuse, partner abuse, validity, reliability

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada şiddetin baskıcı bağlamının daha iyi anlaşılabilmesine yarayacak araçların Türkçeye kazandırılması amacıyla The Severity of Violence Against Women Scale/Kadına Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'nin (KYŞDÖ) geçerlik güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. **Yöntem:** Öncelikle KYŞDÖ araştırmacılar tarafından İngilizceden Türkçe'ye çevrilmiş ve cinsel şiddet ile ilgili alt boyutta yer alan 4 madde ölçekten çıkartılmıştır. Çalışmaya, yaş ortalaması 30,8 (ss=8,9) olan denetimli serbestlik sisteminde yer alan 520 erkek birey katılmıştır. **Bulgular:** Kadına Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'nin Cronbach Alpha iç tutarlılık kat sayısı 0,969 olarak bulunmuştur. Ölçeğin madde-toplam puan korelasyonları 0,310 ile 0,772 arasında değişmektedir. **Sonuç:** Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'ni oluşturan maddelerin istendik özelliklerde olması, ölçeğin güvenilirliğinin ve geçerliğinin yüksek olması, bu ölçeğin Türkiye'de yaşayan erkek, partner ve eşlerin kadınlara yönelik şiddet düzeylerini belirlemede kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Kadına yönelik şiddet, eş şiddeti, partner şiddeti, geçerlik, güvenilirlik

Received Date: 30.05-2019, **Accepted Date:** 12.09-2019

*¹ Ankara University Social Work Department Tepebaşı Mah. No 197 Keçiören

²Ankara Adliyesi 1. Çocuk Mahkemesi Ankara

³Ankara University Social Work Department Plevne cad. No 5 Altındağ

Address for Correspondence / Yazışma Adresi: Münevver Eryalçın, Ankara University Social Work Department Tepebaşı Mah. No 197 Keçiören

E-mail: munevergoker@gmail.com

Eryalçın M. Demirel S. Duyan V The Adaptation Study of The Severity of Violence Against Women Scale To Turkish TJFMPC, 2020(1): 33-40.

DOI: 10.21763/tjfmpe.693059

GİRİŞ

Kadınlar şiddetin doğrudan, dolaylı, bireysel ve kolektif olarak yöneltildiği, fiziksel, ekonomik, sosyal, duygusal, cinsel pek çok farklı boyutta şiddete maruz kalan dezavantajlı grup içinde yer almaktadır.¹ Kadına yönelik şiddet, kadının bedensel, fiziksel, duygusal, ruhsal ve sosyal yönden iyilik haline zarar veren, bireysel ve toplumsal yaşamında kadının özgürlüğünü kısıtlayan her türlü baskıcı düşünce, tutum ve eylemi içermektedir.^{2,3} Geleneksel cinsiyet rollerinin önemli ölçüde değişmesi ve ilişkideki güç ve kontrol dengesizliği, kadınlar ve erkekler arasında yeni gerilim kaynakları üretmektedir. Böylece daha önce kesinlikle iç duvarların arkasında tutulan şiddet deneyimleri daha ciddi bir kapsam ile ele alınmaktadır.⁴ Şiddet olgusu, cinsiyet eşitsizliğine neden olan geleneksel söylemler ile meşru kılınarak, kadını baskı altında tutmanın ve üzerinde tahakküm kurmanın bir aracı olarak görülmüştür. Şiddet ve istismar mağduru kadınlar tarafından ortaya konan klinik sürece bakıldığında, kadınların maddi ihtiyaçları, aile, çocuk ve arkadaş ilişkileri, iş ve cinselliği gibi hayatının tüm alanlarına yayılan sürekli bir yıldırma, izolasyon ve kontrol stratejisine maruz kaldıkları görülmektedir.⁵ Bu bağlamda, kadına yönelik şiddetin en yoğun şekilde meydana geldiği alanlardan biri de 'özel alan' olarak görülen ev-hane olmaktadır⁶ Aile içi şiddet olgularında genellikle fiziksel şiddeti uygulayanların erkekler olduğu ve aile içi şiddete maruz kalanların ise büyük oranda kadınlar olduğu görülmekte ve erkeğin ancak şiddet uygulandığı takdirde bir güce ve denetim alanına sahip olabileceğini düşündüğü belirtilmektedir.^{7,8,9}

Bir şiddet eyleminin kritik unsurları arasında fiziksel yaralama veya acıya neden olabilecek tehdit, teşebbüs gibi davranışlar bulunmaktadır¹⁰ Şiddetin beden üzerinde yol açtığı hasar ve zararın görünür olduğu fiziksel bileşeni olmakla birlikte¹¹ şiddetin sadece bedensel etkilerine bakılarak zararın ciddiyetinin belirlenmesi şiddetin dar bir çerçevede ele alınmasına yol açmıştır.¹² Şiddetin kadının psikolojik, duygusal ve sosyal yönden zarar görmesine neden olan boyutları da söz konusu olabilmektedir. Şiddet türleri birbirleri ile bağlantılı ve etkileşimli olduğu için keskin bir ayrımla tanımlanmaları güçtür.^{1, 2, 13}

Şiddet içeren davranışların niyeti ve algılanan niyeti de araştırmacılar tarafından irdelenmiştir. Bu bağlamda daha hassas ölçme araçlarına sahip olmanın kadına yönelik erkek şiddeti araştırmalarının daha hızlı ilerlemesinde fayda sağlayacağı düşünülmüştür. Çok boyutlu fiziksel olmayan istismarın dikkate alınması ve ölçülebilmesi de alanda ciddi eksikliklerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Spesifik olarak, mevcut ölçüm araçları, farklı şiddet türlerinin veya şiddet seviyelerinin farklı etkilerinin değerlendirilmesinde yeterli olmamaktadır. Marshall kadınlara karşı erkeklerin uyguladığı psikolojik şiddeti ölçmek için geliştirdiği tipolojide şiddetin seviyesini, hafif şiddet tehdidi, orta düzey şiddet tehdidi ve ciddi düzeyde şiddet tehdidi olarak sınıflamaktadır. 14 Gondolf dolaylı (bir kadını tehdit eden veya refahını kısıtlayan eylemler) ve doğrudan (doğrudan fiziksel veya duygusal zarar veren eylemler) ele alan bir değerlendirmenin gerekli olduğunu savunmuştur.¹⁵ Hafif şiddet tehdidinin ciddi şiddet tehdidinde olduğundan daha farklı değişkenlerle ilişkilendirilebileceği söylenebilir. Çeşitli araştırmalar kadına yönelik şiddetin tehdit ve eylem içeren farklı boyutları olduğunu ortaya koymaktadır. Kadın Dayanışma Vakfı raporunda¹⁶ 2016 ve 2017 tarihleri arasında vakfa başvuran toplam 355 kadının %81'inin (286 kadın) hakaret; aşağılama; bağırma, nasıl giyineceğine, nereye gideceğine, kimlerle görüşeceğine karar verme ve bu konularda baskı yapma; başkalarıyla olan ilişkisini sınırlama; kadına ve/veya yakınlarına zarar vermekle tehdit etme; suçlama; çocuklarını göstermemekle/kaçırmakla tehdit etme vb. biçimlerde gerçekleşen psikolojik şiddete maruz kaldığı ifade edilmektedir.

Farklı ülkelerde yapılan 35 çalışma sonucu, kadınların mevcut ya da eski eşleri/birlikte oldukları kişiler tarafından maruz bırakıldıkları fiziksel şiddet oranının yüzde 10 ile yüzde 52 arasında değiştiğini göstermiştir. 17 Araştırma sonuçlarına göre, Türkiye'de kadına yönelik şiddet oranlarının arttığı ve Türkiye'de her yüz kadından 42'sinin şiddet gördüğü sonucuna ulaşılmıştır. Korkutucu olan, ağır şiddet biçimlerinin orta şiddet biçimlerine göre daha sık tekrarlanıyor olmasıdır.¹⁸ Bu bağlamda, Türkiye'de kadına yönelik şiddetin sadece yaygınlığının değil, biçim ve düzeylerinin de irdelenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.¹⁹ Literatürde kadına yönelik şiddet konusuna ilişkin araştırmaların arttığı bilinmekle birlikte genellikle kadınların şiddet görme nedenleri, şiddet görme

sıklıkları, şiddete maruz kalan kadınların yaşadıkları sorunlar ve şiddeti etkileyen çeşitli demografik değişkenler ile çeşitli yordayıcıları kapsadığı görülmektedir.20 Bu bağlamda, kadına yönelik şiddet içeren eylemlerin düzeyini belirlemeye ilişkin araştırmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Bu çalışmada, eylemlerin tehdit değeri, ciddiyet, küfür, saldırganlık, şiddet düzeyini belirleme ihtiyacı ile geliştirilen ölçeğin geçerlik güvenilirliğinin belirlenmesi ve buna ilişkin güncel araştırmalara temel oluşturulması amaçlanmıştır.

Kadınlara yönelik şiddetin toplumun genelini etkileyen olumlu ve olumsuz sonuçları vardır. Özellikle şiddet en önemli ve yaygın olumsuz sonuçlarından birisidir. Kadınlara yönelik şiddet nedeniyle oluşan psikososyal sorunların çözümlenmesi için hizmet veren kurumlarda çalışan meslek elemanlarının ve toplumun kadına yönelik şiddet konusunda tutumlarının da dikkate alınması ve uygun politikaların geliştirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte Türkiye’de insanların kadınlara yönelik şiddetin düzeyini güvenilir ve geçerli bir biçimde ortaya koyacak bir ölçme aracının eksikliği dikkat çekmektedir. Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği’nin (KYŞDÖ) bu gereksinimi büyük ölçüde karşılayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı Marshall (1992) tarafından geliştirilmiş olan KYŞDÖ’nün (The Severity of Violence Against Women Scale) kadınlarla çalışan profesyoneller (sosyal hizmet uzmanları, psikologlar, psikolojik danışmanlar acil servis çalışanları, aile hekimleri vb.) için uyarlamasını yapmaktır.

YÖNTEM

Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği

Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği - The Severity of Violence Against Women Scale (Marshall 1992) tarafından partner ya da eş tarafından kadınlara yönelik şiddetin düzeyini ölçebilmek amacıyla geliştirilmiş dokuz boyutlu bir değerlendirme aracıdır. Ölçekte kırk iki madde bulunmaktadır. Maddelerde belirtilen ifadelere, bireylerden “Asla yapmadım” yanıtından, “Çok kez yaptım” yanıtına kadar değişkenlik gösteren dörtlü likert tipi derecelendirmeyle görüş bildirmeleri istenmektedir. (Ek 1).

Ölçek sembolik tehdit (1-4), hafif düzeyde tehdit (5-8), orta düzeyde tehdit (9-12), ciddi düzeyde tehdit (13-19), düşük düzeyde eylem (20-23), hafif düzeyde eylem (24-28) orta düzeyde eylem (29-31), ağır düzeyde eylem (32-40) ve cinsel şiddet (41-42) olmak üzere dokuz alt ölçekten oluşmaktadır.

Ölçekte yer alan maddeler “0 – Asla yapmadım”, “1 – Bir kez yaptım”, “2 – Birkaç kez yaptım” ve “3 – Çok kez yaptım” şeklinde puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 0 ile 126 arasında değişmektedir. Ölçekten alınan yüksek puan, kadına yönelik şiddetin düzeyinin daha yoğun olduğunu göstermektedir.

Çalışma Grubu

Ölçeğin doğrudan kadına yönelik şiddet düzeyinin belirlenmesi ile ilgili olması nedeniyle çalışma grubunun tamamını erkekler oluşturmaktadır. Çalışma grubunda yer alan bireyler, madde kullanımı ve madde satışı, gasp, cinsel suç, darp, cebir ve yaralama gibi şiddet içeren suçlar nedeniyle haklarında verilen karar sonucu denetimli serbestlik sistemine gelen ve çeşitli yükümlülükleri yerine getirerek, kapalı bir ceza infaz kurumunda bulunmaksızın sosyal hayatlarından kopmadan infaz süreçlerini tamamlamaya çalışan bireylerden oluşmaktadır.

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü’nden alınan uygulama izni 3 aylık bir süreyi kapsamış olup bu süre zarfında bireysel görüşme ve grup çalışmalarına katılan erkek bireyler arasından araştırmaya katılma gönüllülüğü gösteren 520 kişi olmuştur. Denetimli serbestlik uzmanlarının kontrolünde bilgi formu ve ölçeklerin doldurulması sağlanmıştır.

Ölçeğin Türkçe formu, yaşları 18 ile 66 arasında değişen (ort=30,8; ss=8,9), 1-17 yıl eğitim gören (ort=9,1; ss=4,0) 296’sı bekar (%56,9) ve 224’ü evli (%43,1) olmak üzere, denetimli serbestlik sisteminde yer alan toplam 520 erkek üzerinde uygulanarak güvenilirliği ve geçerliği belirlenmeye çalışılmıştır.

BULGULAR

Güvenirlilik

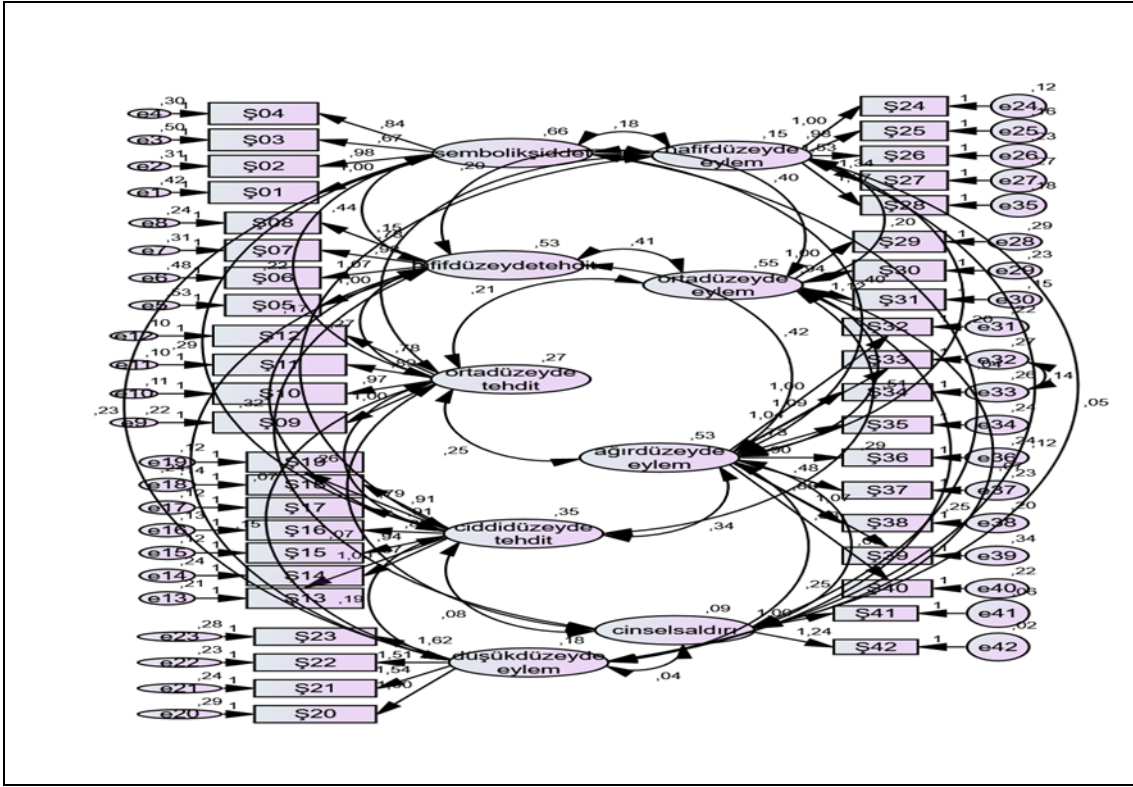
Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'ni oluşturan maddelerin iç tutarlılığını veren Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır. SPSS 16.0 ile maddelerin iç tutarlılık katsayısı 0.969 olarak belirlenmiştir. İç tutarlılık katsayısının yüksek bulunmuş olması nedeniyle Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'nin güvenilir olduğu kabul edilmiştir.

Geçerlik

Dil Geçerliği: Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeğinin dil geçerliğini belirlemek amacıyla aşağıdaki işlemler yapılmıştır: Orijinali İngilizce olan Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği, Ankara Üniversitesi'nden iki, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nden bir ve Hacettepe Üniversitesi'nden bir akademisyen olmak üzere toplam dört kişi tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Daha sonra bu çeviriler bir araya getirilerek hepsinin ortak yönleri aranmış ve farklılık gösteren ifadeler, çeviri yapan kişiler ile görüşülerek ortak bir cümle haline getirilmiştir. Kırk altı maddelik ölçeğin Türkçe çevirisinde cinsel şiddet ile ilgili alt boyutta yer alan 4 madde, araştırmacılar tarafından anlaşılabilirlik ve uygulanabilirlik açısından

değerlendirilmiş ve bu maddeler ölçekten çıkarılmış ve geriye 42 madde kalmıştır. Uzman görüşüne dayanarak oluşturulan Türkçe formu, öncekinden farklı iki kişi tarafından tekrar İngilizce'ye çevrilmiştir. Ölçeğin orijinal hali ile tekrar İngilizce'ye çevrilmiş hali öncekilerden farklı iki akademisyene incelettilererek, ikisi arasında farklılığın olmadığı yönünde ortak görüşe varılmıştır. Uzman görüşü referans alınarak elde edilen ölçeğin Türkçe formu ile İngilizce formunun aynı anlamı ifade edip etmediğini uygulamada görebilmek açısından, iyi derecede İngilizce bilgisine sahip 20 kişiye uygulanmış ve her iki ölçekten alınan puanlar arasında Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı 0.887 ($p=0.001$) olarak bulunmuştur. Elde edilen korelasyon katsayısına ve uzman görüşlerine bakılarak ölçeğin çeviri açısından paralellik sağlandığı kabul edilmiştir. Tablo 1 incelendiğinde maddelerin faktör yüklerinin 0.772 ile 0.310 arasında değiştiği görülmektedir. Bu bulgular herhangi bir maddenin veri setinden atılmasına gerek olmadığını göstermektedir. Açımlayıcı faktör analizinin ardından tek faktörlü yapının Türk kültüründe de aynı şekilde olup olmadığını ortaya koyabilmek için doğrulayıcı faktör analizi yapılmış, bu analize ilişkin sonuçlar Şekil 1'de verilmiştir.

Madde No	Madde-Ölçek	Madde No	Madde-Ölçek
Ş01	,548	Ş22	,697
Ş02	,575	Ş23	,683
Ş03	,557	Ş24	,590
Ş04	,664	Ş25	,508
Ş05	,600	Ş26	,701
Ş06	,652	Ş27	,613
Ş07	,679	Ş28	,524
Ş08	,701	Ş29	,714
Ş09	,700	Ş30	,736
Ş10	,661	Ş31	,772
Ş11	,604	Ş32	,766
Ş12	,597	Ş33	,749
Ş13	,713	Ş34	,750
Ş14	,466	Ş35	,714
Ş15	,719	Ş36	,753
Ş16	,705	Ş37	,613
Ş17	,735	Ş38	,769
Ş18	,748	Ş39	,716
Ş19	,692	Ş40	,634
Ş20	,585	Ş41	,310
Ş21	,678	Ş42	,361

Şekil 1. Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'nin Path Diagramı

Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'nin geçerlik çalışması için yapılan doğrulayıcı faktör analizinden elde edilen diyagram Şekil 1'de verilmiştir. Şekil 1 incelendiğinde Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'nin doğrulayıcı faktör analizine ilişkin standartlaştırılmış çözümleme değerlerinin .92 ile .59 arasında olduğu görülmüştür. Gizil değişkenlerin gözlenen değişkeni açıklama durumlarına ilişkin t değerlerinin .05 ve .01 anlamlılık düzeyinde manidar olmadığı gözlenmiştir. Tüm ölçek maddeleri ait oldukları faktör yükleri ile ilişkilidir.

Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'nin doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarının uyumuna ilişkin istatistikler ise Tablo 2'de verilmiştir.

Çizelge incelendiğinde model ve veri arasındaki uyumun kabul edilebilir olduğu görülmektedir. Ki-kare değerinin serbestlik derecesine bölümünden elde edilen $2\kappa/df$ oranı 4.45'dir. Buna ek olarak model-veri uyumu

göstergelerinden olan karşılaştırmalı uyum indeksi (CFI) .86 ve normlanmış uyum indeksinin (NFI) .84, GFI değeri .83 olması da model ve veri uyumunun kabul edilebilir olduğunu göstermektedir. RMSEA değeri de kabul edilebilir uyum indeksleri içinde değerlendirilmektedir. Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'nin dokuz boyutlu yapısının güvenilir ve geçerli sonuçlar verebileceği sonucuna ulaşılabilir. Ölçek için verilen modifikasyon önerileri dikkate alınarak 32. ve 33. maddelerinin hata indeksleri ilişkilendirilmiştir. Model – veri uyumuna ilişkin değerlerin tamamı dikkate alındığında kurulan modelin veriyle uyum gösterdiği, bu nedenle ölçeğin yapısal geçerliğe sahip olduğu söylenebilir. Ölçeği oluşturan maddeler Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi örtük değişkenini ölçebildiği kabul edilebilir görülmektedir.

Tablo 2. Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği için uyum iyiliği testlerine (Goodness-of-Fit Indices) ilişkin değerler

Model	χ^2	Sd	χ^2/sd	P	AGFI	GFI	CFI	NFI	RMSEA
Kavramsal model	3485	782	4.45	0,00	0.79	0.80	0.86	0.84	0.08

SONUÇ

Kadınlara Yönelik Şiddetin Düzeyi Ölçeği'ni oluşturan maddelerin istendik özelliklerde olması, ölçeğin güvenilirliğinin ve geçerliğinin yüksek olması, bu ölçeğin Türkiye'de yaşayan erkeklerin kadınlara uyguladıkları şiddetin düzeyini belirlemede kullanılabileceğini göstermektedir.

KAYNAKLAR

1. Afşar TS. Türkiye'de şiddetin kadın yüzü. *Sosyoloji Konferansları* 2015;52 (2):715-753.
2. Güleç H, Topaloğlu M, Ünsal D, Altıntaş M. Bir kısır döngü olarak şiddet. *Psikiyatride güncel yaklaşımlar* 2012; 4(1): 112-137.
3. Kocacık F. Şiddet olgusu üzerine. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi* 2001; 2:1-7.
4. Felser ZR. Domestic violence and abuse in intimate relationship from public health perspective. *Health Psychology Research* 2014;2:1821.
5. Dutton MA, Goodman, L. Coercion in intimate partner violence: toward a new conceptualization. *Sex Roles* 2005, 52(11): 743-756. doi: 10.1007/s11199-005-4196-6
6. Walker LE. Psychology and domestic violence around the world. *Am Psychol* 1999;54:21-9
7. Kocacık F, Çağlayandereli M. Ailede kadına yönelik şiddet: Denizli ili örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* 2009;6(2): 24-43.
8. Sagrestano LM, Heavey CL, Christensen A. Perceived Power and Physical Violence in

Marital Conflict, 55 *Journal of Social Issues* 1999;55:75-76.

9. Jacopson, NS, Gottman JM. When men batter women: new insights into ending abusive relationships. New York:Simon & Schuster; 2007. p.158-159.

10. Yıldırım A. Sıradan şiddet: kadına ve çocuğa yönelik şiddetin toplumsal kaynakları. 1. Baskı. İstanbul: Boyut Kitapları; 1998. p. 27-28.

11. Collins, R. Entering and leaving the tunnel of violence: microsociological dynamics of emotional entrainment in violent interactions. *Current Sociology* 2012; 61(2): 132-151.

12. Tuerkheimer D. Recognizing and remediating the harm of battering. *Journal of Criminal Law and Criminology* 2004; 959.

13. Cihan Ü, Karakaya H. Kadın-erkek kavramları bağlamında şiddet ve şiddetle mücadelede sosyal hizmetin rolü. *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2017; 17 (4): 297-324.

14. Marshall LL. Development of the severity of violence against women scales. *Journal of Family Violence*, 1992;7 (2) 103-12).

15. Gondolf EW. Evaluating programs for men who batter: Problems and prospects. *J. Faro. Viol* 1987;2: 95-108.

16. Kadın Dayanışma Vakfı, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Mekanizmaları İzleme Raporu. Ankara: Ezgi Ofset ve Matbaacılık; 2017. p.5-6.

17. Yüksel Kİ, Çavlin A. Kadına yönelik şiddet yaygınlığı. Türkiye'de kadına yönelik aile içi şiddet araştırması içinde Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Ankara: Elma Teknik Basım Matbaacılık. 2015. P. 81-122.

18. Çalışkan H, Çevik E. Kadına yönelik şiddetin belirleyicileri: Türkiye örneği. *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi* 2018; 7 (14), 218-233.

19. Güner B. Türkiye’de kadına yönelik şiddetin hukuk sosyolojisi açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi* 2016; 3(1).

20. Marshall, L.L. (1992). Development of the Severity of Violence Against Women Scales. *Journal of Family Violence*, 7, 103-121.

EK 1. KADINLARA YÖNELİK ŞİDDETİN DÜZEYİ ÖLÇEĞİ

Aşağıda bir başkasına gösterilebilen şiddet içeren davranışların listesi bulunmaktadır. Her ifade için **son 12 ay içinde** bu davranışları ne sıklıkta yaptığınızı, ölçekte sizin için uygun olan yere (X) işareti koyarak belirtiniz. Lütfen boş madde bırakmayınız.

No	Son bir yıl içinde yapılabilecek davranışlar listesi	Asla Yapmadım	Bir kez yaptım	Birkaç kez yaptım	Çok kez yaptım
1	Duvara, kapağa ya da eşyalara vurdum ya da onları tekmeledim	0	1	2	3
2	Bir eşyayı fırlattım, parçaladım ya da kırdım	0	1	2	3
3	Bir başkası içindeyken arabayı tehlikeli şekilde kullandım	0	1	2	3
4	Bir başkasına bir şey fırlattım	0	1	2	3
5	Bir başkasına parmağımı salladım	0	1	2	3
6	Bir başkasına tehdit eder biçimde baktım	0	1	2	3
7	Bir başkasına yumruğumu gösterdim	0	1	2	3
8	Bir başkasına zorbalık yaptım	0	1	2	3
9	Bir başkasına ait bir şeye zarar verdim	0	1	2	3
10	Bir başkasını değer verdiği şeylere zarar vermekle tehdit ettim	0	1	2	3
11	Bir başkasını eşyalara zarar vermekle tehdit ettim	0	1	2	3
12	Bir başkasını sevdiği birine zarar vermekle tehdit ettim	0	1	2	3
13	Bir başkasını canını yakmakla tehdit ettim	0	1	2	3
14	Bir başkasını kendimi öldürmekle tehdit ettim	0	1	2	3
15	Bir başkasını onu öldürmekle tehdit ettim	0	1	2	3
16	Bir başkasını silahla tehdit ettim	0	1	2	3
17	Bir başkasını sopa gibi bir şeyle tehdit ettim	0	1	2	3
18	Bir başkasına öldürecekmiş gibi davrandım	0	1	2	3
19	Bir başkasını bıçakla tehdit ettim	0	1	2	3
20	Bir başkasını sanki yere çiviyle çakmış gibi tutarak hareket etmesini engelledim	0	1	2	3
21	Bir başkasını itip kaktım	0	1	2	3
22	Bir başkasını aniden ya da zorla yakaladım	0	1	2	3
23	Bir başkasını sarstım (silkeledim) ya da kaba bir şekilde tuttum	0	1	2	3
24	Bir başkasını tırmaladım	0	1	2	3
25	Saçımı çektim	0	1	2	3
26	Kolunu büktüm	0	1	2	3
27	Kalçasına vurdum	0	1	2	3
28	Bir başkasını ısırđım	0	1	2	3
29	Bir başkasına tokat attım	0	1	2	3
30	Bir başkasına elimin tersiyle tokat attım	0	1	2	3
31	Yüzüne ve başına vurdum	0	1	2	3
32	Bir başkasına bir şeyle vurdum	0	1	2	3
33	Bir başkasını yumrukladım	0	1	2	3
34	Bir başkasını tekmeledim	0	1	2	3
35	Bir başkasını ayağımla ezdim	0	1	2	3
36	Boğazını sıktım	0	1	2	3
37	Bir başkasının vücudunun bir yerini yaktım	0	1	2	3
38	Bir başkasını sopa gibi bir şeyle dövdüm	0	1	2	3
39	Bir başkasını dövdüm	0	1	2	3
40	Bir başkasını bıçak ya da silahla yaraladım	0	1	2	3
41	İsteyip istemediğine bakmadan cinsel ilişkiye girmek istedim	0	1	2	3
42	İstemediği halde cinsel ilişkiye girdim	0	1	2	3